การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

Decision-Making in the Election of the President of Phra Phloeng Subdistrict Administrative Organization, Khao Chakan District, Sa Kaeo Province

เตชทัต เลิศศรี, จิรายุ ทรัพย์สิน, ศศิธร ศูนย์กลาง

Thacatat Lerdsri, Jirayu Supsin, Sasithorn Soonklang

สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์,
สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์,
สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Political Science Faculty of Humanities and Social Sciences,
Surin Rajabhat University
Email: phanomler@gmail.com,
Political Science Faculty of Humanities and Social Sciences,
Surin Rajabhat University
Email: jirayu2515@srru.ac.th,
Political Science Faculty of Humanities and Social Sciences,
Surin Rajabhat University
Email: sasithornsooklang21@gmail.com

รับบทความ (Received): 9 พ.ย. 2568
ปรับแก้ไข (Revised): 24 ธ.ค. 2568
ตอบรับบทความ (Accepted): 25 ธ.ค. 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจ เปรียบเทียบ และเสนอแนวทางการส่งเสริมการตัดสินใจในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เก็บข้อมูลจากประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน และ สัมภาษณ์เชิงลึกจากตัวแทนผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และประชาชน จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-Test และการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร รองลงมา คือ ด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร ตามลำดับ ประชาชนที่มีอายุ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่พบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ และแนวทางการส่งเสริมการตัดสินใจในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคือ ควรมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อเผยแพร่ข้อมูล การเลือกตั้งให้เข้าถึงประชาชนมากขึ้น แนวนโยบายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติได้จริง โดยเฉพาะผลประโยชน์ส่วนรวมของหมู่บ้านและตำบล สร้างความเชื่อมั่นและความคุ้นเคยให้ประชาชนจากความสามารถและผลงานที่ผ่านมา ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้ปรับปรุงวิธีการเผยแพร่ข้อมูลการเลือกตั้งให้เข้าถึงประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะการได้รับข่าวสารที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชน

คำสำคัญ: การตัดสินใจ, นายกองค์การบริหารส่วนตำบล, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This mixed-methods research investigated the level of decision-making, compared differences among voter groups, and proposed

guidelines to enhance decision-making in the election of the president of the Phra Phloeng Subdistrict Administrative Organization, Khao Chakan District, Sa Kaeo Province. The quantitative data collected from 400 eligible voters aged 18 years and above, while the qualitative data collected through in-depth interviews with 10 key informants comprising administrators, community leaders, and local residents. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and the F-test, whereas qualitative data were interpreted using contextual content analysis. The results indicated that the overall decision-making level of voters was at a high level. The factors influencing voter decisions, ranked from highest to lowest mean scores, were candidate qualifications, candidate policies, perceived benefits or incentives, access to election-related information, and personal relationships with candidates. Statistically significant differences at the 0.05 level were observed among voters of different age groups and income levels, while no significant differences were found for gender, educational level, or occupation. Recommended guidelines for strengthening voters' decision-making include organizing community forums to expand access to election information; communicating clear, concrete, and feasible policy platforms that emphasize collective benefits for the village and subdistrict; and building voter confidence through candidates' demonstrated abilities and past performance. The study suggests that relevant agencies utilize these findings to enhance election information dissemination, particularly improving public access to reliable news, which plays a critical role in shaping voter decision-making.

Keywords: Decision, President of the Subdistrict Administrative Organization, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท ซึ่งประชาชนพึ่งพาบริการสาธารณะของ อบต. อย่างใกล้ชิด อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล ประกอบด้วยสภา อบต. และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งทั้งสองส่วนมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง, 2568) การเลือกตั้งนายก อบต. จึงเป็นกลไกสำคัญที่สะท้อนความต้องการของประชาชนและมีผลโดยตรงต่อทิศทางการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่น งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า การตัดสินใจเลือกนายก อบต. ของประชาชนได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย ได้แก่ นโยบายของผู้สมัครและคุณสมบัติส่วนบุคคล ซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นทางการเมืองของประชาชนอย่างชัดเจน เช่น งานของวิวัฒน์ ดาริเวศน์ และพีระพงศ์ ภักคีรี (2564) ที่พบว่า นโยบายและคุณสมบัติผู้สมัครเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ขณะที่ ไกรลาศ พลไชย และคณะ (2562) ชี้ว่า คุณสมบัติและนโยบายทางการเมืองสร้างความไว้วางใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนกุลวดี และเกษฎา ผาทอง (2567) พบว่า ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และวิสัยทัศน์ เป็นองค์ประกอบหลักที่ประชาชนใช้พิจารณา

แม้จะมีงานวิจัยที่ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่หลากหลาย แต่ยังพบว่าบริบทของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ทั้งด้านโครงสร้างชุมชน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งในพื้นที่ตำบลพระเพลิงยังไม่ชัดเจน ซึ่งยังขาดข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อธิบายว่า ประชาชนในตำบลพระเพลิงให้ความสำคัญกับปัจจัยใดมากที่สุดและแตกต่างจากพื้นที่อื่นอย่างไร ทั้งนี้ พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้วนั้น มีผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยประชาชนนั้นได้เลือกผู้สมัครคนเดิมทุกครั้ง (องค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง, 2567) จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร ด้านนโยบาย

ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ด้านการรณรงค์หาเสียง และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัคร ทั้งนี้ผลการศึกษานี้จะนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำแผนงานโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และพัฒนากระบวนการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ตามหลักประชาธิปไตยที่ยั่งยืนในต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการตัดสินใจในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

การทบทวนวรรณกรรม

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้อำนาจอธิปไตยผ่านการเลือกผู้แทนทางการเมือง การออกเสียงเลือกตั้งจึงเป็นกลไกสำคัญในการสะท้อนเจตจำนง ความต้องการ และความคาดหวังของประชาชนต่อผู้บริหารทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น (ปฐมพงษ์ คำเขียว, 2566) โดยมีหลักการสำคัญ ได้แก่ ความเสรี เสมอภาค การเลือกตั้งโดยตรง และความลับของการลงคะแนน ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ให้ความหมายว่าเป็นการเลือกสรรบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วยการออกเสียงลงคะแนน การเลือกตั้งท้องถิ่นมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากเป็นช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการบริหารชุมชนและตรวจสอบฝ่ายบริหารอย่างใกล้ชิด (เอกพลณัฐ ณัฐพัทธนันท์, 2567) นอกจากนี้ ผลการเลือกตั้งยังสะท้อนระดับประชาธิปไตยในพื้นที่ ความเข้มข้นของการแข่งขัน และประเด็นปัญหาที่ประชาชนให้ความสำคัญ (Colin & Michael, 1997)

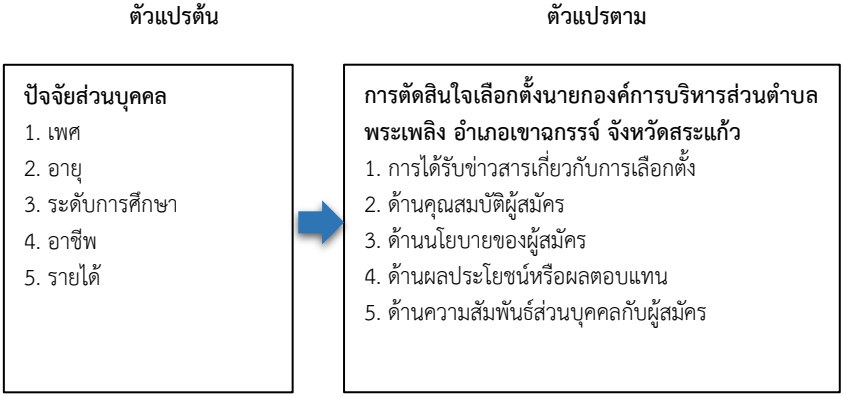
ในระดับสากล งานวิจัยร่วมสมัยชี้ว่า การตัดสินใจเลือกตั้งระดับท้องถิ่นมีความเฉพาะพื้นที่สูงและได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านสังคม ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และประเด็นปัญหาในพื้นที่มากกว่าข้อมูลนโยบายเชิงเทคนิค (Einstein & Kogan, 2016; Hankinson & Magazinnik, 2020) ทฤษฎี Behavioural Public Choice อธิบายว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งมักใช้ทางลัดทางความคิด (Cognitive Shortcuts) เช่น ความคุ้นเคย ความไว้วางใจ ชื่อเสียง และผลงานที่ผ่านมาในการตัดสินใจมากกว่าการวิเคราะห์ผลประโยชน์เชิงเหตุผล (Achen & Bartels, 2017; Caplan, 2018) ขณะเดียวกัน แนวคิด Issue Ownership ชี้ให้เห็นว่า ผู้สมัครที่สามารถแสดงความเชี่ยวชาญหรือความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่จะได้รับการสนับสนุนมากขึ้น โดยเฉพาะในบริบทท้องถิ่นที่ประชาชนสามารถเห็นผลงานและประเมินความรับผิดชอบของผู้สมัครได้โดยตรง (Walgrave & Lefevere, 2017; de Vries & Solaz, 2017)

โดยสรุป การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นทั้งกระบวนการประชาธิปไตยและเวทีสำคัญของการตัดสินใจเชิงพฤติกรรมที่ผสมผสานเหตุผล ความคุ้นเคย ความไว้วางใจ และการรับรู้ต่อปัญหาในพื้นที่ การทำความเข้าใจปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาระบบการเมืองและการบริหารท้องถิ่นให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวคิดของงานวิจัยจึงมุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพิจารณาทั้งด้านส่วนบุคคลของผู้เลือกตั้ง เช่น ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ค่านิยม และทัศนคติทางการเมือง และด้านบริบทของผู้สมัคร เช่น นโยบาย การหาเสียง บุคลิกภาพ รวมถึงปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของพื้นที่ ซึ่งล้วนเป็นตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1
กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีสิทธิ์เลือกตั้ง โดยมีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป รวมทั้งสิ้น 12,725 คน (ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2568) ใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ จำนวน 400 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ประกอบไปด้วยโครงสร้าง 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist) ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร ด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร มีลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นลักษณะคำถามแบบเปิด (Opened-End Question) โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Consistency: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 ชุด มีค่าทั้งฉบับเท่ากับ 0.886

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเองระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2568 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด โดยการจัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ดำเนินการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์สถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่า F (One-Way Anova) สรุปผลในรูปแบบตาราง

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้ง พร้อมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาบูรณาการ เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามขอบเขตของการวิจัย นำไปเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ตัวแทนผู้บริหาร ตัวแทนผู้นำชุมชน และตัวแทนประชาชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) ซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจะใช้เวลามากน้อยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่เข้าทำการสัมภาษณ์ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความสะดวกในการให้ข้อมูลมากน้อยเพียงใด จากนั้นทำการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการสามเส้า คือ บุคคล สถานที่ และเวลาแตกต่างกัน โดยการควบคุมคุณภาพของการบันทึกข้อมูล โดยการจดบันทึกอย่างละเอียดและทันทีที่มีการสัมภาษณ์ และนำข้อมูลซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 อายุระหว่าง 18-25 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ระดับการศึกษาสูงสุด มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส. จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 อาชีพเกษตรกร จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 มีประสบการณ์การมีส่วนร่วมด้านการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ 6-10 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลพระเพลิง มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 และไม่ใช่ญาติหรือสายโลหิตกับผู้สมัคร จำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 83.2

1.2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมด้านการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปราสาท อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ใช้การคำนวณหาค่าเฉลี่ย $\overline{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่าประชาชนมีการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.91, S.D.=.502) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.24, S.D.=.589) รองลงมา คือ ด้านนโยบายของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.16, S.D.=.631) ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\overline{X}$ =4.10, S.D.=.623) ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\overline{X}$ =4.01, S.D.=.643) และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ =3.03, S.D.=1.349) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง โดยภาพรวม จำแนกตามรายด้าน

การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	**($\overline{X}$)**	**S.D.**	**แปลผล**
ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	4.01	.643	มาก
ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร	4.24	.589	มาก
ด้านนโยบายของผู้สมัคร	4.16	.631	มาก
ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน	4.10	.623	มาก
ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร	3.03	1.349	ปานกลาง
ภาพรวม	**3.91**	**.502**	**มาก**

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้วิจัยใช้การทดสอบด้วยค่าสถิติ F-Test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับประชาชนที่มีอายุและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

การเปรียบเทียบความแตกต่างการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้วจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้โดยภาพรวม

การตัดสินใจเลือกนายก อบต.	**เพศ**		**อายุ**		**ระดับการศึกษา**		**อาชีพ**		**รายได้**	
	F	**Sig.**	**F**	**Sig.**	**F**	**Sig.**	**F**	**Sig.**	**F**	**Sig.**
ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	1.699	.184	.770	.572	3.030*	.018	1.215	.304	4.362*	.005
ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร	1.082	.340	3.218*	.007	1.130	.342	5.475*	.000	3.191*	.024
ด้านนโยบายของผู้สมัคร	.040	.961	3.879*	.002	2.251	.063	3.106*	.015	2.132	.096
ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน	.229	.795	2.237*	.042	1.393	.236	3.057*	.017	3.996*	.008
ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร	5.281*	.005	11.907*	.000	2.309	.057	6.243*	.000	.056	.983
รวม	**2.477**	**.085**	**3.497***	**.004**	**.714**	**.583**	**.710**	**.586**	**3.052***	**.028**

จากตารางที่ 2 สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. เพศ พบว่า มีความคิดเห็น ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ใน ด้วยวิธี LSD พบว่า มีจำนวน 2 คู่ คือ คู่ที่ 1 เพศชายกับ LGBTQ+ และคู่ที่ 2 เพศหญิงกับ LGBTQ+

2. อายุ พบว่า มีความคิดเห็น ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร ด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ไม่พบความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD พบว่า ในภาพรวมมี จำนวน 6 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 31-40 ปี, คู่ที่ 2 อายุระหว่าง 26-30 ปี กับระหว่าง 51-60 ปี, คู่ที่ 3 อายุระหว่าง 26-30 ปี กับ 61 ปีขึ้นไป, คู่ที่ 4 อายุระหว่าง 31-40 ปี กับระหว่าง 41-50 ปี, คู่ที่ 5 อายุระหว่าง 31-40 ปี กับ ระหว่าง 51-60 ปี และคู่ที่ 6 อายุระหว่าง 31-40 ปี กับ 61 ปีขึ้นไป

2.1 ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร จำนวน 4 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 26-30 ปี, คู่ที่ 2 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 31-40 ปี, คู่ที่ 3 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 41-50 ปี และ คู่ที่ 4 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 51-60 ปี

2.2 ด้านนโยบายของผู้สมัคร มีจำนวน 8 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 41-50 ปี, คู่ที่ 2 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 51-60 ปี, คู่ที่ 3 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับ 61 ปีขึ้นไป, คู่ที่ 4 อายุระหว่าง 26-30 ปี กับ ระหว่าง 51-60 ปี, คู่ที่ 5 อายุระหว่าง 31-40 ปี กับระหว่าง 41-50 ปี, คู่ที่ 6 อายุระหว่าง 31-40 ปี กับระหว่าง 51-60 ปี, คู่ที่ 7 อายุระหว่าง 31-40 ปี กับ 61 ปีขึ้นไป และคู่ที่ 8 อายุระหว่าง 41-50 ปี กับระหว่าง 51-60 ปี

2.3 ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 51-60 ปี, คู่ที่ 2 อายุระหว่าง 26-30 ปี กับระหว่าง

51-60 ปี, คู่ที่ 3 อายุระหว่าง 31-40 ปี กับ ระหว่าง 51-60 ปี และคู่ที่ 4 อายุระหว่าง 51-60 ปี กับ 61 ปีขึ้นไป

2.4 ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร มีจำนวน 8 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับ ระหว่าง 26-30 ปี, คู่ที่ 2 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับ ระหว่าง 31-40 ปี, คู่ที่ 3 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับ ระหว่าง 41-50 ปี, คู่ที่ 4 อายุระหว่าง 18-25 ปี กับระหว่าง 51-60 ปี, คู่ที่ 5 อายุระหว่าง 26-30 ปี กับ 61 ปีขึ้นไป, คู่ที่ 6 อายุระหว่าง 31-40 ปี กับ ระหว่าง 51-60 ปี, คู่ที่ 7 ระหว่าง 31-40 ปี กับ 61 ปีขึ้นไป และคู่ที่ 8 อายุระหว่าง 51-60 ปี กับ 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็น ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 การศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา กับปริญญาตรี/เทียบเท่า และคู่ที่ 2 การศึกษาระดับประถมศึกษา กับปริญญาตรี/เทียบเท่า

4. อาชีพ พบว่า มีความคิดเห็นด้านคุณสมบัติผู้สมัคร ด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD ดังนี้

4.1 ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อาชีพเกษตรกร กับนักเรียน/นักศึกษา, คู่ที่ 2 อาชีพรับจ้างทั่วไป/ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กับนักเรียน/นักศึกษา, คู่ที่ 3 อาชีพพนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ กับ นักเรียน/นักศึกษา และคู่ที่ 4 อาชีพข้าราชการ/บุคลากรของรัฐ กับนักเรียน/นักศึกษา

4.2 ด้านนโยบายของผู้สมัคร มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อาชีพเกษตรกร กับ นักเรียน/นักศึกษา และคู่ที่ 2 อาชีพรับจ้างทั่วไป/ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กับนักเรียน/นักศึกษา

4.3 ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน มีจำนวน 1 คู่ คือ อาชีพเกษตรกรกับนักเรียน/นักศึกษา

4.4 ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อาชีพเกษตรกรกับนักเรียน/นักศึกษา, คู่ที่ 2 อาชีพรับจ้างทั่วไป/ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย กับนักเรียน/นักศึกษา, คู่ที่ 3 อาชีพพนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ กับนักเรียน/นักศึกษา และคู่ที่ 4 อาชีพข้าราชการ/บุคลากรของรัฐ กับนักเรียน/นักศึกษา

5. รายได้ พบว่า มีความคิดเห็นในภาพรวม ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร และด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนด้านนโยบายของผู้สมัคร และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังนี้

5.1 โดยภาพรวม และด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท กับระหว่าง 10,000-15,000 บาท และคู่ที่ 2 รายได้ระหว่าง 10,000-15,000 บาท กับระหว่าง 15,001-20,000 บาท

5.2 ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และด้านคุณสมบัติผู้สมัคร มีจำนวน 1 คู่ คือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท กับระหว่าง 10,000-15,000 บาท

3.3 เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการตัดสินใจในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว มีดังนี้

3.1 ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

สำหรับหรับคนในชุมชนตำบลพระเพลิง การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งถือเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยที่ช่วยให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของผู้สมัครและเข้าใจถึงสิทธิของตนเองอย่างถูกต้อง ข่าวสารที่ได้รับมักมาจากหลายช่องทาง เช่น วิทยุท้องถิ่น เสียงตามสาย ประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือจากการพูดคุยกันในหมู่บ้าน (ตัวแทนผู้บริหาร, 2568) หากประชาชนได้รับข้อมูลอย่างต่อเนื่องและเข้าใจง่าย ก็จะทำให้เกิดความตื่นตัวและอยากออกไปใช้สิทธิ์มากขึ้น ส่วนตัวคิดว่าควรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกมากขึ้น เช่น การจัดเวทีชี้แจงให้ชาวบ้านรู้จักผู้สมัครแต่ละคนอย่างเท่าเทียม และให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการเลือกตั้ง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องของทุกคนในชุมชน ไม่ใช่เพียงของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง (ตัวแทน

ผู้บริหาร. 2568, กรกฎาคม 22) จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจของประชาชน เพราะข้อมูลข่าวสารเป็นช่องทางสำคัญที่ช่วยให้ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่ และคุณสมบัติของผู้สมัคร รวมถึงขั้นตอนและระเบียบการเลือกตั้งอย่างถูกต้อง โดยข่าวสารที่ประชาชนได้รับส่วนใหญ่จะมาจากการประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล วิทยุท้องถิ่น เสียงตามสาย และสื่อสังคมออนไลน์บางส่วน อย่างไรก็ตามยังมีข้อจำกัดในด้านการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ผู้ให้สัมภาษณ์เสนอว่า ควรมีการจัดเวทีประชาคมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและให้ความรู้แก่ประชาชนโดยตรง จะช่วยสร้างความเข้าใจและกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิเลือกตั้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร

ประชาชนส่วนใหญ่ในตำบลพระเพลิงมักพิจารณาผู้สมัครจากคุณสมบัติด้านความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และความสามารถในการบริหารงานท้องถิ่น ผู้สมัครที่รู้ปัญหาของพื้นที่ เข้าใจวิถีชีวิตของชาวบ้าน และมีผลงานจริงที่จับต้องได้ จะได้รับความไว้วางใจมากกว่าผู้ที่มาเพียงช่วงเลือกตั้ง (ผู้นำชุมชน, 2568) นอกจากนี้ คนในชุมชนยังให้ความสำคัญกับการมีจิตอาสาและการเข้าถึงง่ายของผู้สมัคร เช่น การพูดคุยทักทาย การร่วมกิจกรรมของหมู่บ้าน และการช่วยเหลือในยามเดือดร้อน คุณสมบัติเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้นำที่ใกล้ชิดประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ชาวบ้านให้ความสำคัญในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ตัวแทนประชาชน, 2568) ผลการสัมภาษณ์สะท้อนว่า ประชาชนในตำบลพระเพลิงให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของผู้สมัครในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความสามารถในการบริหารงาน และความเข้าใจปัญหาของชุมชน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่า ผู้สมัครที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ เคยทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์ และเข้าถึงประชาชนได้ง่าย มักได้รับความเชื่อมั่นมากกว่า นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังเห็นว่าคุณสมบัติทางด้านจริยธรรมและความโปร่งใสเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความไว้วางใจจากประชาชน นักวิจัยสรุปได้ว่า คุณสมบัติของผู้สมัครที่สอดคล้องกับความ

คาดหวังของชุมชนมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง และถือเป็นตัวสะท้อนความเชื่อมั่นในระบบการเมืองท้องถิ่น

3.3 ด้านนโยบายของผู้สมัคร

นโยบายของผู้สมัครถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมาก โดยเฉพาะนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ถนน น้ำประปา การเกษตร หรือการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน (ผู้นำชุมชน, 2568) ชาวบ้านพระเพลิงมักให้ความสนใจกับนโยบายที่สามารถทำได้จริง ไม่ใช่คำพูดสวยหรูในช่วงหาเสียงเท่านั้น การที่ผู้สมัครลงพื้นที่อธิบายนโยบายให้ประชาชนเข้าใจอย่างชัดเจน จะช่วยสร้างความมั่นใจและความเชื่อถือในการเลือกตั้ง นโยบายที่ตอบโจทย์ความต้องการของคนในชุมชน เช่น การพัฒนาน้ำเพื่อการเกษตรและการสร้างรายได้ในครัวเรือน มักเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ชาวบ้านตัดสินใจเลือก (ตัวแทนผู้บริหาร, 2568) จากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ระบุว่า นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การปรับปรุงถนน การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร การส่งเสริมอาชีพ และการพัฒนาสวัสดิการสังคม เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจมากที่สุด ประชาชนมักเลือกผู้สมัครที่สามารถเสนอแนวนโยบายที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติได้จริง นักวิจัย พบว่า การสื่อสารนโยบายที่มีประสิทธิภาพและการลงพื้นที่อธิบายรายละเอียดของนโยบายต่อประชาชน เป็นกลยุทธ์สำคัญที่สร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นในการตัดสินใจเลือกตั้ง ทั้งนี้ นโยบายที่ตอบสนองต่อปัญหาพื้นฐานของชุมชนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการโน้มน้าวใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่

3.4 ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน

ในมุมมองของคนในชุมชนตำบลพระเพลิง ผลประโยชน์หรือผลตอบแทนส่วนตัวไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจเลือกตั้ง ชาวบ้านจำนวนมากมองว่า การเลือกตั้งควรคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของหมู่บ้านและตำบลมากกว่า (ตัวแทนผู้บริหาร, 2568) อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งก็มีผู้สมัครบางรายใช้วิธีแจกของหรือ

ช่วยเหลือเฉพาะกลุ่ม ซึ่งทำให้บางคนรู้สึกไม่สบายใจและไม่อยากออกไปเลือกตั้ง เพราะมองว่าเป็นการเมืองแบบซื้อใจ ไม่ใช่การเมืองเชิงพัฒนา พฤติกรรมที่ชาวบ้านชื่นชมคือผู้สมัครที่ให้ความช่วยเหลือโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น การสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะ หรือช่วยเหลือชาวบ้านในยามเดือดร้อนโดยต่อเนื่อง ไม่ใช่เฉพาะช่วงหาเสียง (ตัวแทนผู้บริหาร, 2568) ผลการสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นว่า แม้ประชาชนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งในฐานะสิทธิพลเมือง แต่ในบางกรณียังพบพฤติกรรมของผู้สมัครที่ใช้ผลประโยชน์หรือสิ่งของเพื่อจูงใจให้ไปเลือกตั้ง ซึ่งทำให้บางส่วนของประชาชนเกิดความรู้สึกไม่พอใจ และลดความเชื่อมั่นต่อกระบวนการเลือกตั้ง ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า พฤติกรรมการแจกของหรือซื้อเสียงเป็นสิ่งที่ทำลายความยุติธรรมของการเลือกตั้ง และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บางคนไม่อยากออกไปใช้สิทธิ์ ในทางกลับกัน พฤติกรรมที่ผู้สมัครแสดงออกด้วยความจริงใจ เช่น การช่วยเหลือชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยไม่หวังผลตอบแทน กลับมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการตัดสินใจ นักวิจัยจึงสรุปว่า ผลประโยชน์เชิงวัตถุไม่ใช่ปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน แต่การได้รับประโยชน์เชิงสังคมและจิตใจจากการพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริงเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลมากกว่า

3.5 ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร

ความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของชาวบ้านตำบลพระเพลิงอย่างมาก เพราะเป็นสังคมชนบทที่คนรู้จักกันมานาน หากผู้สมัครเป็นคนในพื้นที่ มีความใกล้ชิด พูดจากันง่าย และเคยช่วยเหลือกันมาก่อน ก็จะได้รับความไว้วางใจและการสนับสนุนจากคนในหมู่บ้าน (ผู้นำชุมชน, 2568) แต่ในขณะเดียวกันบางคนก็พยายามมองอย่างเป็นกลาง โดยพิจารณาจากความสามารถและผลงานมากกว่าความสนิทส่วนตัว เพราะเชื่อว่า ผู้บริหารท้องถิ่นควรเป็นคนที่ทำงานเพื่อส่วนรวมจริง ๆ ไม่ใช่เพียงเพราะรู้จักกัน ความสัมพันธ์ที่ดีจึงมีส่วนช่วยเสริมความเชื่อมั่น แต่ไม่ควรเป็นเหตุผลหลักในการตัดสินใจ จากการสัมภาษณ์ พบว่าความสัมพันธ์ส่วนบุคคลระหว่างผู้สมัครกับประชาชนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากชุมชนพระเพลิงเป็นสังคมชนบทที่มีความใกล้ชิด ผู้คนรู้จักและมีปฏิสัมพันธ์กันในชีวิตประจำวัน ผู้สมัครที่เป็นคนในพื้นที่

มีความสัมพันธ์ดี และเคยช่วยเหลือชุมชนมาก่อน มักได้รับความไว้วางใจจากประชาชนมากกว่า อย่างไรก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์บางรายให้ความเห็นว่าความสัมพันธ์ส่วนตัวไม่ควรเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ เพราะอาจนำไปสู่การเลือกตั้งโดยอคติ นักวิจัยสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลเป็นปัจจัยเสริมที่สร้างความเชื่อมั่นและความคุ้นเคย แต่การตัดสินใจขั้นสุดท้ายของประชาชนมักอิงกับความสามารถและผลงานจริงของผู้สมัครมากกว่า

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ภาพรวมของการตัดสินใจเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติพัฒน์ คงมะกล่ำ (2564) พบว่า ระดับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนโดยส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยการเลือกตั้งผู้นำนั้นเป็นการเลือกตัวแทนของชุมชนเพื่อที่จะมาบริหารชุมชนให้เกิดความเจริญมากขึ้น โดยเห็นว่าด้านคุณสมบัติมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเป็นอันดับแรก เนื่องจากมองว่า คุณสมบัติเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต และความพร้อมในการบริหารงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นลักษณะที่มีผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิวัฒน์ ดาริเวศน์ และพีระพงศ์ ภักคีรี (2564) พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ด้านนโยบายผู้สมัครมากที่สุด คือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร สำหรับด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัครให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย

ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้จะพบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี มีความ

คิดเห็นแตกต่างจากอายุระหว่าง 31-40 ปี อายุระหว่าง 26-30 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากอายุระหว่าง 51-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ผู้ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากอายุระหว่าง 41-50 ปี ระหว่าง 51-60 ปี และมากกว่า 60 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะประชาชนตำบลพระเพลิงแต่ละช่วงอายุจะเลือกผู้สมัครที่เชื่อว่า จะให้ผลประโยชน์สูงสุดแก่ตนเอง กลุ่มอายุน้อย (18–25 ปี) มักให้ความสำคัญกับนโยบายที่ตอบสนองต่ออนาคต เช่น การศึกษา เทคโนโลยี และการจ้างงาน ในขณะที่กลุ่มอายุสูงกว่ามักให้ความสำคัญกับความมั่นคงในชีวิต ความน่าเชื่อถือของผู้สมัคร และการพัฒนาท้องถิ่นที่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กิตติพัฒน์ คงมะกล่ำ (2564) ที่พบว่า อายุและรายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับในด้านรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยผู้มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทมีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้มีรายได้ระหว่าง 10,000-15,000 บาท และผู้มีรายได้ระหว่าง 10,000-15,000 บาท กับระหว่าง 15,001-20,000 บาท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอิทธิพลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการเข้าถึงการรณรงค์เลือกตั้ง ผู้มีรายได้สูงมักได้รับข้อมูลทางการเมืองมากกว่า มีความสนใจต่อคุณภาพของนโยบายและประสิทธิภาพของผู้สมัคร ขณะที่ผู้มีรายได้น้อยอาจให้ความสำคัญกับผลประโยชน์เชิงรูปธรรม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชนะ ภิญโญ (2565) พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งต่างกัน อย่างมีสำคัญทางสถิติ .05 สำหรับ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของ ไกรลาศ พลไชย ละมัย ร่มเย็น และจิตติ กิตติเลิศไพศาล (2562) พบว่า ระดับการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า บทบาททางการเมืองของเพศชาย เพศหญิง และ LGBTQ+ ในสังคมท้องถิ่นมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น อีกทั้งการเลือกตั้งท้องถิ่นในปัจจุบันเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างเสมอภาค ในส่วนของระดับการศึกษานั้น แม้ว่าระดับการศึกษาจะ

ส่งผลต่อความรู้ทางการเมืองในบางระดับ แต่ในบริบทของตำบลพระเพลิงนั้นประชาชนส่วนใหญ่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากช่องทางเดียวกัน เช่น สื่อมวลชน ผู้นำชุมชน หรือการรณรงค์ของผู้สมัคร และในด้านอาชีพนั้น อาจเป็นเพราะประชาชนทุกกลุ่มอาชีพในพื้นที่ตำบลพระเพลิงต่างเผชิญปัญหาในชีวิตประจำวันคล้ายคลึงกัน จึงมีเกณฑ์การพิจารณาผู้สมัครในลักษณะเดียวกัน คือมุ่งเน้นผู้สมัครที่สามารถพัฒนาท้องถิ่นได้จริง มีความซื่อสัตย์ และเข้าถึงประชาชนได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกร บัวติก เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา และวัชรินทร์ สุทธิศัย (2566) พบว่า การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนจะพิจารณาจากการเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ด้วยหลักการและเหตุผล มีประสบการณ์ และมีความชำนาญในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นบุคคลที่เป็นคนในพื้นที่ โดยกำเนิด มีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่นที่ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา พบว่า ประชาชนและผู้นำชุมชนมีความเห็นตรงกันว่าควรพัฒนาระบบการเลือกตั้งท้องถิ่นให้มีความโปร่งใส เข้าถึงง่าย และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มอย่างแท้จริง โดยเสนอแนวทางเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการตัดสินใจเลือกตั้ง ด้วยวิธีการจัดเวทีสาธารณะให้ผู้สมัครได้นำเสนอนโยบายต่อหน้าประชาชนอย่างเท่าเทียม การประชาสัมพันธ์เชิงรุกและต่อเนื่องให้เข้าถึงทุกกลุ่มอายุ การให้ความรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตั้งแต่ระดับเยาวชน และการมีกลไกตรวจสอบการใช้ผลประโยชน์ทางการเมืองอย่างเข้มงวด สอดคล้องกับแนวคิดการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ของปฐมพงษ์ คำเขียว (2566) ที่ระบุว่า การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงต้องมี ความเป็นธรรม ความโปร่งใส และสะท้อนเจตจำนงของประชาชนมากที่สุด ดังนั้น ข้อเสนอให้จัดเวทีสาธารณะเพื่อให้ผู้สมัครได้นำเสนอนโยบายอย่างเท่าเทียม และการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงทุกกลุ่มอายุ จึงเป็นการสร้างกระบวนการเลือกตั้งที่โปร่งใส และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ตัดสินใจอย่างมีข้อมูล นอกจากนี้ แนวคิดของ เอกพลณัฐ ณัฐพัทธนันท์ (2567) ที่เห็นว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกลไกสำคัญของการปกครองตนเองในพื้นที่ และเป็นเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งให้แก่การบริหารท้องถิ่นภายใต้หลักธรรมาภิบาล ดังนั้น แนวทางที่เสนอ เช่น การให้ความรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตั้งแต่ระดับเยาวชน

และกลไกตรวจสอบผลประโยชน์ทางการเมือง จึงเป็นการวางรากฐานของหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

สรุปผลการวิจัย

การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว ประชาชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านคุณสมบัติผู้สมัครเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะในเรื่องของความซื่อสัตย์ ความเสียสละชอบช่วยเหลืองานส่วนรวมและเข้าใจปัญหาของชุมชน ทั้งนี้ในการพัฒนาระบบการเลือกตั้งท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกตั้งนั้น ควรมีความโปร่งใส เข้าถึงง่าย และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มอย่างแท้จริง การจัดเวทีสาธารณะให้ผู้สมัครได้นำเสนอนโยบายต่อหน้าประชาชนอย่างเท่าเทียม การสร้างระบบประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้เข้าถึงทุกกลุ่มอายุ และการให้ความรู้เรื่องสิทธิพลเมืองตั้งแต่ระดับเยาวชน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกประชาธิปไตยในระยะยาว นอกจากนี้ ควรมีมาตรการตรวจสอบการใช้ผลประโยชน์ทางการเมืองอย่างเข้มงวด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการเลือกตั้ง โดยการพัฒนาการเลือกตั้งควรมุ่งสู่การสร้าง “วัฒนธรรมการเมืองภาคพลเมือง” ที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐควรมีแนวทางการพัฒนาระบบการเลือกตั้งท้องถิ่น ควรมีการจัดเวทีสาธารณะให้ผู้สมัครนำเสนอนโยบายอย่างเท่าเทียม โดยมีการให้ความรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตั้งแต่ระดับเยาวชน ตลอดจนมีกลไกตรวจสอบการใช้ผลประโยชน์ทางการเมืองเพื่อสร้างความโปร่งใส และการส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองภาคพลเมือง (Civic Political Culture) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

2.1 ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ควรพัฒนาระบบประชาสัมพันธ์เชิงรุก ครอบคลุมทุกกลุ่มอายุ โดยใช้สื่อหลากหลาย เช่น หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน ป้ายประชาสัมพันธ์ และสื่อออนไลน์ การสื่อสารต้องเป็นแบบเปิดเผยและเท่าเทียม เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลอย่างทั่วถึง

2.2 ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ควรให้ความสำคัญกับผู้สมัครที่มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ และมีความสามารถในการบริหารงาน ผู้สมัครควรมีความเข้าใจปัญหาในพื้นที่ และเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนเพื่อสร้างความไว้วางใจ

2.3 ด้านนโยบายของผู้สมัคร ควรเน้นนโยบายที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิต สาธารณูปโภค สวัสดิการสังคม และส่งเสริมอาชีพ การสื่อสารนโยบายต่อประชาชนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่น

2.4 ด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทน ควรเน้นผลประโยชน์เชิงส่วนรวมและความโปร่งใสในการจัดสรรทรัพยากร การให้ผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มหรือการซื้อเสียงควรหลีกเลี่ยง

2.5 ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับผู้สมัคร ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลเป็นปัจจัยเสริมที่สร้างความเชื่อมั่น แต่ไม่ควรเป็นปัจจัยหลัก การตัดสินใจควรอยู่บนพื้นฐานของคุณสมบัติ ผลงาน และนโยบาย

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาปัจจัยเชิงสังคมและจิตวิทยาเพิ่มเติม เช่น ความเชื่อทางการเมือง ค่านิยม และการมีส่วนร่วมทางสังคมของประชาชน

3.2 ควรมีการศึกษาขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังตำบลอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบแนวโน้มการตัดสินใจเลือกตั้งในบริบทที่แตกต่าง

องค์ความรู้ใหม่และการนำไปใช้

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในตำบลพระเพลิง เกิดจากการผสมผสานของ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร คุณสมบัติผู้สมัคร นโยบาย จริยธรรม และทุนทางสังคม เมื่อปัจจัยเหล่านี้ทำงานร่วมกัน จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีคุณภาพ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านประชาธิปไตยท้องถิ่น ที่เน้น “การเมืองเชิงคุณธรรมและการสื่อสารอย่างทั่วถึง” ซึ่งการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีมิติทางสังคม วัฒนธรรม และการสื่อสารการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด การสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่นที่เข้มแข็งจึงต้องอาศัยการบูรณาการระหว่าง ระบบข่าวสาร ระบบคุณภาพผู้นำ และระบบการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นเครื่องมือของการพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

กิจบดี ก้องเบญจภุช. (2562). *กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง* (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กิตติพัฒน์ คงมะกล่ำ. (2564). การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครสวรรค์. *มนุษยสังคมสาร, 19*(3), 57-79.

กุลวดี ขาวสว่าง, และเกษฎา ผาทอง. (2567). การตัดสินใจของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางโทรัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 7*(3), 516-535.

ไกรลาศ พลไชย, ละมัย ร่มเย็น, และจิตติ กิตติเลิศไพศาล. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร. *วารสารธาตุพนมปริทรรศน์, 3*(1), 1-15.

ชนะ ภิญโญ. (2565). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (กรณีศึกษาเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองชลบุรีเขต 2 จังหวัดชลบุรี).* [งานนิพนธ์ปริญญาโทที่ไม่มีการตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา. https://ir.buu.ac.th/dspace/bitstream/1513/685/1/63910024.pdf

ชยพล ธานีวัฒน์. (2562). *ความสำคัญของการเลือกตั้งและกฎหมายเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้งปี 2562*. https://cdc.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=2245

ตัวแทนผู้บริหาร. *สัมภาษณ์.* 22 กรกฎาคม 2568.

ปฐมพงษ์ คำเขียว. (2566). *หลักการพื้นฐานของการเลือกตั้งตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่สำคัญ.* https://occ_th.constitutionalcourt.or.th/article_detail /หลักการพื้นฐานของการเลือกตั้งตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่สำคัญ.

ผู้นำชุมชน. *สัมภาษณ์.* 23 กรกฎาคม 2568.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.* นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วิวัฒน์ ดาริเวศน์, และพีระพงศ์ ภักคีรี. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรสุวรรณ อำเภอบ่ทอง จังหวัดชลบุรี. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทที่ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศุภกร บัวติก, เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา, และวัชรินทร์ สุทธิศัย. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลกองนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. *Journal of Modern Learning Development, 8*(6), 28-42.

สกลรัตน์ สร้างสมวงษ์. (2557). บทวิเคราะห์ระบบรัฐสภาและระบบการเลือกตั้งเพื่อปรับใช้กับระบบการเมืองของราชอาณาจักรไทย. *จุลนิติ, 11*(6), 47-48.

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบึง. (2568). *องค์ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกและนายก อบต.* http://www.banbunglocal.go.th/site/index.php?option=com_content&view=article&id=1167:2021-10-05-09-58-41&catid=46:01-11-2023&Itemid=56

องค์การบริหารส่วนตำบลพระเพลิง. (2567). *ผลการประเมินความพึงพอใจ.* https://phraphloeng.go.th/public/list/data/index/menu/1585

เอกพลณัฐ ณัฐพัทธนันท์. (2567). *การเลือกตั้งท้องถิ่น.* http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การเลือกตั้งท้องถิ่น.

Achen, C., & Bartels, L. (2017). *Democracy for Realists: Why Elections Do Not Produce Responsive Government*. Princeton University Press.

Caplan, B. (2018). *The Myth of the Rational Voter: Behavioural Perspectives*. Cambridge University Press.

Colin, J., & Michael, L. (1997). *Local Democracy and Political Participation*. Oxford University Press.

Einstein, K., & Kogan, V. (2016). Pushing the City Limits: Policy Responsiveness in Local Government. *Urban Affairs Review*, *52*(1), 3–32.

Hankinson, M., & Magazinnik, A. (2020). Issue Salience and Local Political Decision-Making. *American Political Science Review*, *114*(3), 1–18.

Vries, C., & Solaz, H. (2017). Trust, Accountability, and Voting Behaviour in Local Elections. *Political Behavior*, *39*(2), 1–23.

Walgrave, S., & Lefevere, J. (2017). Issue Ownership Dynamics in Local Elections. *Electoral Studies*, *45*(1), 90–102.